

РЕШЕНИЕ

№ 5414

гр. София, 07.08.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 24.06.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Мария Попова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **5206** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145- 178 от Административно- процесуалния кодекс / АПК/, във връзка с чл. 17а, ал. 3 от Закона за закрила на детето / ЗЗДет ./ Образувано по жалба на Директора на Дом за деца, лишени от родителска грижа „ Р. К.”- [населено място] чрез адв. Д. Н. А. срещу Задължително предписание № РД-14-93 от 07.05.2013г. на Председателя на Държавната агенция за закрила на детето /ДАЗД/. Жалбоподателят смята предписанията за необосновани и незаконосъобразни. Сочи се, че не са налице основанията за издаване на задължителни предписания, тъй като в резултат на извършената проверка в Дома за деца, лишени от родителски грижи „ Р. К.”- [населено място] не са констатирани нарушения на правата на детето, а в мотивите на предписанието се приемат за установени обстоятелства и факти, които не са обсъждани и надлежно установени по време на проверката. Моли съдът за тяхната отмяна.

Ответникът в представените по делото писмени бележки оспорва жалбата като неоснователна, като поддържа, че задължителното предписание е издадено при наличие на изискуемите от закона предпоставки, с оглед на което моли жалбата да бъде отхвърлена.

Административен съд София- град, след като обсъди становищата на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство по издаване на обжалвания акт е започнало с издаване на заповед № РД-11-142 от 09.04. 2013г. на председателя на ДАЗД, с която

на комисия от двама експерти от Главна дирекция „Контрол по правата на детето“ ДАЗД е възложено извършването на планова проверка в Дома за деца, лишени от родителски грижи „Р. К.“- [населено място] на 11.04 и 12.04.2013г., относно спазване правата на детето, регламентирани в чл. 3, т. 1 от Конвенцията на О. за правата на детето. Резултатите от проверката са обективирани в Констативен протокол вх. № 67 от 12.04.2013г. Като правно основание за възлагане на проверката са посочени разпоредбите на чл. 17а, ал. 1, т. 15 ЗЗДет., чл. 59, т. 2, във вр. с чл. 58, т. 3 от Правилника за прилагане на ЗЗДет и чл. 7, т. 4, т. 24 от У. правилник на ДАЗД. В изпълнение на посочената заповед е изготвен доклад № 00-06-407 от 07.05.2013г. от определените в заповедта служители. Докладът е изготвен въз основа на фактите, установени с Констативен протокол № 67 от 12.04.2013г., съставен и подписан от лицата, на които е възложено извършване на проверката.

В доклада за извършената проверка са формирани изводи въз основа на проведените разговори от експертите в комисията с деца, настанени и напуснали дома, разговори със служители и проверка на необходимите документи. Комисията констатира неглижиране, незачитане на личната свобода и самостоятелност на децата, физическо и психическо насилие на част от тях в Дома за деца, лишени от родителска грижа „Р. К.“- [населено място]. Констатират се данни за прекрачване на границата във взаимоотношенията възпитател- потребител по посока сексуална злоупотреба. Във връзка с посочените изводи, с Доклада се прави и предложение да се дадат задължителни предписания на директора на Дома за деца, лишени от родителска грижа „Р. К.“- [населено място] в две точки, които са възприети изцяло в обжалвания акт.

В оспореното задължително предписание № РД-14-93 от 07.05.2013г. председателят на ДАЗД на основание чл. 17а, ал. 1, т. 15 от ЗЗДет, е разпоредил на директора на Дома за деца, лишени от родителска грижа „Р. К.“- [населено място], следното:

1. Да се получи изричното съгласие на децата относно извършването видеонаблюдение в сградата, което да бъде документирано с подписите им.
2. Да бъде изготвена вътрешна политика за закрила на децата от насилие, включваща извършване на превантивна индивидуална и групов работа с тях. Осигуряване на супервизия и допълнително обучение на персонала за прилагане на позитивни методи за въздействие с децата и превенция за насилието.

От фактическа страна предписанието се основава на заповедта и изготвените при проверката доклад и констативен протокол, като е налице идентичност с изводите на проверяващите за установеното при извършената проверка, изложено по- горе. Съдържа се и указание за реда и срока за обжалване.

При така установената фактическа обстановка настоящият съдебен състав направи следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима.

Насочена е срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната норма на чл. 17а, ал. 3 ЗЗДет (чл. 63, ал. 6 ППЗЗДТ). Подадена е от легитимирано лице- адресат на акта, в преклузивния срок за оспорване, съгласно чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

В чл. 17а, ал. 1, т. 15 от ЗЗДТ е предвидено правомощието на председателя на ДАЗД да извършва наблюдение и контрол на специализираните институции за отглеждане на деца относно спазването на правата на детето и при установяване на нарушения да

дава задължителни предписания за отстраняването им лично или чрез упълномощено от него лице. Процесното задължително предписание е подписано от Д. Я.- заместник-председател на ДАЗД, при условията на заместване. От ответника са предоставени Заповед № РД 02-52 от 09.04.2013г. от председателя на ДАЗД, с която на Д. Я.- заместник- председател е възложено изпълнение на правомощията на председател, включително и по чл. 17а от ЗЗДТ за периода от 12.04.2013г. до 13.05. 2013г., включително, поради ползване на платен годишен отпуск от председателя. Следователно оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, действащ в кръга на предоставените му правомощия.

Обжалваният административен акт- задължително предписание по чл. 17а, ал. 1, т. 15 от ЗЗДТ., представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, с който се разпорежда адресата му да изпълни точно определено действие или действия, с цел да се отстрани допуснато конкретно нарушение на закона. В този смисъл, при издаване на задължително предписание е необходимо нарушението вече да е извършено и от него да са причинени вреди, т. е да е настъпил резултат, а целта на постановяването му е именно отстраняването на вредните последици. С разпоредбата на чл. 17а, ал. 1, т.15 от ЗЗДет на председателя на ДАЗД е предоставена компетентност да извършва наблюдение и контрол на специализираните институции за отглеждане на деца, относно спазването на правата на детето и при установяване на нарушения да дава задължителни предписания за отстраняването им лично или чрез оправомощено от него лице. Нарушаването на правата на детето, което е предпоставка за издаване от компетентния административен орган на задължителни предписания, следва да бъде установено по надлежния ред.

В съставения констативен протокол № 67 от 12.04. 2013г. се съдържат фактически констатации за капацитета на Дома за деца, лишени от родителска грижа „ Р. К.”- [населено място], процедурата за подаване на жалби и оплаквания в институцията, редът за действие при случай на подозрения за насилие над дете от човек от персонала, от децата или от други лица. В мотивите на протокола обаче се приемат за установени факти и обстоятелства, които не са намерили място в констативния протокол. При издаването на предписанието органът е достигнал до изводи, които не кореспондират и не отговарят с приетите констатации в протокола, относно данни за физическо и психическо насилие над децата от страна на възпитателя В. Т., както и употребата на алкохол по време на работа от възпитателя. Констатацията на органа относно липса на супервизии, и допълнителни обучения за персонала по проблемите на насилието са в противоречие с установеното в констативния протокол. Правната природа и целта на задължителните предписания по чл. 17а, ал. 1, т. 15 от ЗЗДет, поради изискването на правната норма, е да имат възстановителен характер за конкретно извършено нарушение, като в този смисъл е недопустимо формулирането им по общ начин. Задължителните предписания трябва да съдържат предписание какво точно и как да се извърши, за да се поправят вредите, причинени от допуснатото нарушение. В конкретния случай дадените предписания не съдържат конкретни предписания по същество, а напротив те са общи и не кореспондират с установените в протокола и проверката обстоятелства.

Другото предписание е свързано с получаване на изричното съгласие на децата относно извършването на видеонаблюдение в сградата, което да бъде документирано с подписите им. П. само по себе си е нищожно, тъй като децата, чийто съгласие се търси, в конкретния случай са деца до 14- годишна възраст. Съгласно Закона за

лицата и семейството до навършване на 14- годишна възраст никое лице не е достигнало такава степен на зрялост, да съзнава и да ръководи постъпките си, за да му се позволи лично да извършва определени правни действия, с които да придобива, да изменя или да погасява права и задължения за себе си. Ненавършили 14- годишна възраст са малолетни лица и те са напълно недееспособни. Малолетието не лишава лицата от правоспособност, лицата могат да придобиват, изменят, погасяват права и задължение, но само чрез правните действия на своите законни представители, които сключват сделки от тяхно име и за тяхна сметка, грижат се за имуществото им и ги представляват пред трети лица. Настоящият случай се отнася за малолетни деца, и като такива те не могат сами да формират воля, техните волеизявления и действия нямат правно значение и не пораждат правно действие, следователно и изричното им съгласие, документирано с техните подписи относно извършването на видеонаблюдение в сградата, също няма да произведе правно действие.

По изложените мотиви, жалбата се явява основателна и оспореното предписание № РД-14-93 от 07.05.2013г. на председателя на ДАЗД следва да бъде отменено.

Предвид изхода на спора и на осн.чл.43, ал.1 от АПК и на жалбоподателя следва да се присъдят разноските по делото в размер на 750лева, представляващи договорено и внесено адвокатско възнаграждение съгласно представения договор за правна помощ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд София – град, II, 31- ви състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Задължително предписание № РД- 14-93 от 07.05.2013г., издадено от председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

ОСЪЖДА Държавна агенция за закрила на детето да заплати на Дома за деца, лишени от родителска грижа „ Р. К.” [населено място], направените и надлежно претендирани разноски в размер на 750 /седемстотин и петдесет/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: